

המשרד להגנת הסביבה

תכנית עבודה לשנים 8-2017

השר להגנת הסביבה חה"כ זאב אלקין
מונכ"ל המשרד להגנת הסביבה ישראל דנציגר

2017-8

הקדמה: השר להגנת הסביבה חה"כ זאב אלקין

המשרד להגנת הסביבה עוסק ופועל במגוון נושאים הנוגעים לאורח חיי תושבי ישראל, איכות חייהם ובריאותם.

על-פי נתונים שפרסם ארגון הבריאות העולמי, כ-2,500 מתושבי ישראל מתים מדי שנה ממחלות הקשורות בזיהום אוויר. מחציתם של מקרי המוות נגרמים מזיהום אוויר שמקורו בתחבורה. מסיבה זו בדיוק פעלתי להשיג תקציב חסר תקדים של 260 מיליון ש"ח למימון תכנית לאומית למניעת זיהום מתחבורה.

המשרד ממשיך ופועל להפחתת זיהומים וסיכונים לאוכלוסייה במפרץ חיפה. הודות לדרישות המשרד הופחתו במהלך 2016 מאות טונות של תרכובות אורגניות נדיפות והושלמו תהליכי קביעת הדרישות לכל המפעלים הגדולים במפרץ בהיתרי פליטה לאוויר. בנוסף, ממשיך המשרד בפיקוח ובאכיפה מוגברים כנגד מפעלים מזהמים וכן מקדם הקמת אזור מופחת זיהום אוויר הראשון בארץ בחיפה.

במקביל לעשייה המשרדית הרחבה להפחתת סיכונים וזיהומים סביבתיים אנו נושאים גם מבט קדימה לעבר העתיד. עם כניסתי לתפקיד זיהיתי את החשיבות והפוטנציאל הסביבתי והכלכלי הגלום בפיתוח טכנולוגיות סביבה ישראליות, ובמהלך 2017 תוכן במשרד תכנית פעולה אסטרטגית, אשר תקדם פיתוח ויישום של טכנולוגיות סביבה ישראליות בארץ ובעולם, דבר אשר יגרום הן לקידום מדעי טכנולוגי וסביבתי של מדינת ישראל והן להכנסות כלכליות משמעותיות.

עיקרי תכנית העבודה של המשרד להגנת הסביבה המוצגים בספר תכניות העבודה לציבור משפרים את השקיפות ומגבירים את המחויבות להשגת יעדינו. אני מברך על הפרסום ומאחל שנת עשייה מוצלחת ופורייה לטובת אזרחי ישראל.

בברכה

זאב אלקין

הקדמה: מנכ"ל המשרד להגנת הסביבה ישראל דנציגר

אני מתכבד להגיש בפניכם את עיקרי תכנית העבודה של המשרד להגנת הסביבה לשנת 2017. פרסום תכנית העבודה המשרדית מהווה חלק ממכלול פעולות שאנו מקדמים להגברת שקיפות ולהנגשת מידע על פעילות המשרד ועל מצב הסביבה לציבור.

שנת 2016 התאפיינה בעשייה חסרת תקדים להפחתת זיהומים וסיכונים סביבתיים ולמניעתם, תוך צמצום פערים כלכליים וחברתיים, כל זאת על-מנת לשפר את בריאותם של תושבי המדינה ולהגן על חייהם בהווה ובעתיד.

במהלך שנה זו הפכנו את המשרד למשרד שממוקד בעשייה ובביצוע, הנותן שירות מצוין לתושבי מדינת ישראל; הגדלנו את התקציב השנתי המוקצה להפחתת זיהומים וסיכונים ביותר מ-250% והובלנו להשקעה של יותר מ-3.375 מיליארד ש"ח בהפחתת זיהומים וסיכונים - כל אלו, פעולות שיובילו להצלת חייהם של מאות בני אדם מדי שנה ולמניעת תחלואה עודפת באלפים רבים נוספים.

זמנו והובלנו השנה את מהפיכת הרכב הנקי הראשונה בישראל ואת מהפיכת האנרגיה והבנייה הבריאה בישראל; הגברנו את המלחמה בזיהומים ובסיכונים מתעשייה, מחקלאות ומסביבה טבעית; שיפרנו את הטיפול ואת מניעת הזיהומים והסיכונים מפסולת; הגברנו באופן משמעותי את פעולות הפיקוח והאכיפה ופעלנו רבות לשיפור שירות המשרד.

בתכניות העבודה של שנת 2017 נמשיך לפעול ללא ליאות להפחתת זיהום האוויר, בדגש על המשך יישומה של התכנית הלאומית להפחתת זיהומים וסיכונים במפרץ חיפה, על יישום מהפיכת הרכב ועל הפחתת זיהום האוויר משריפות בשטחים פתוחים. נגביר את הפיקוח והאכיפה ונפעל לשיפור השירות לציבור. בנוסף, נתמקד השנה בגיבוש ותחילת יישום של אסטרטגיה לאומית לטיפול בפסולת ונפעל לקידום טכנולוגיות סביבה ישראליות.

בכבוד רב,

ישראל דנציגר

מדדים מרכזיים לעבודת המשרד

מגמה	2018	2017	2016	
↓			3,928	<p>1 כמות שנתית של חומרים אורגניים נדיפים ללא מתאן (NMVOC), שנפלטת לאוויר ממפעלי רמה א', המחויבים בהיתר פליטה בהשוואה רב-שנתית (טון)¹</p> <p>2021 1,232</p>
↓	751	1,078	1,516	<p>2 כמות שנתית של חומרים אורגניים נדיפים ללא מתאן (NMVOC), שנפלטת לאוויר מתעשייה באזור מפרץ חיפה (טון)²</p> <p>2019 708</p>
↓			500 (2015)	<p>3 כמות שנתית של PM 2.5 שנפלטה לאוויר ממקורות תחבורתיים בהשוואה רב שנתית (טון)³</p> <p>2021 250</p>
↑		1,700	150	<p>4 שטחי צה"ל ותע"ש שהושלם בהם שיקום קרקע מזהמת (דונם)⁴</p>

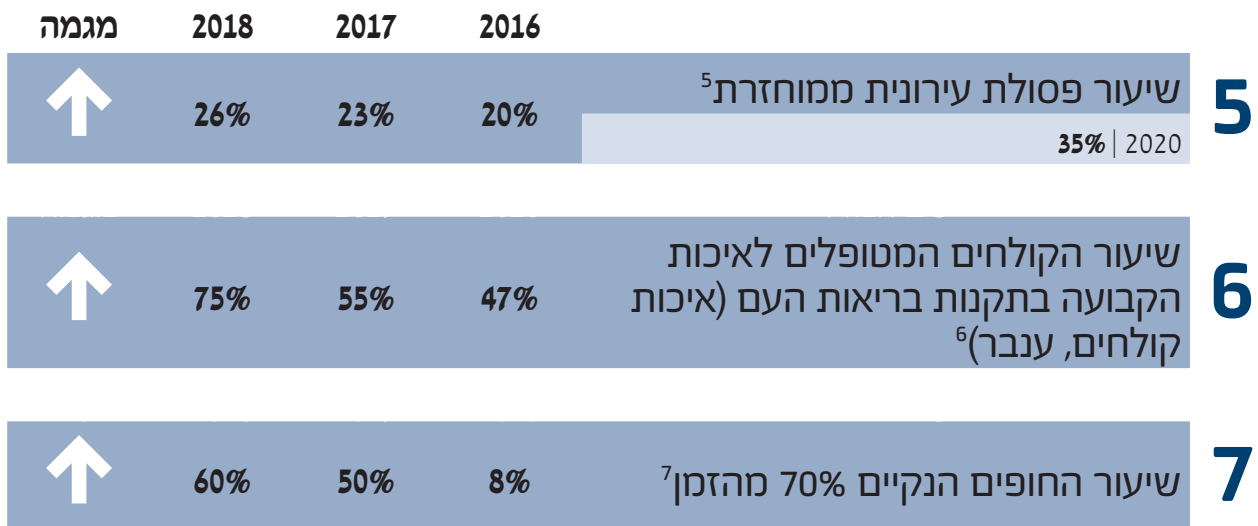
1 כמות פליטות החומרים האורגניים ללא מתאן, בהתאם לדיווחי המפעלים למרשם פליטות סביבה (מפל"ס). התחזית העתידית תתבסס על אומדן להפחתת הפליטה של חומרים אורגניים נדיפים ללא מתאן, בהתאם לפעולות הנדרשות מהמפעלים בהיתרי הפליטה. הפחתה של 65% עד 2021 ביחס ל-2012 (4,928 טון בשנת בסיס).

2 כמות פליטות החומרים האורגניים ללא מתאן, בהתאם לדיווח מפעלי A למרשם פליטות סביבה (מפל"ס) ובהתאם לחישוב מצאי פליטות עבור מפעלי B.

3 התחזית העתידית, מבוססת על אומדן להפחתת פליטת חומרים אורגניים נדיפים ללא מתאן, בהתאם לפעולות הנדרשות מהמפעלים בהיתרי הפליטה וברישיונות העסק. יעד הפחתה של 48% מפליטות חומרים אורגניים נדיפים ללא מתאן מתעשייה באזור מפרץ חיפה עד 2019 (ביחס ל-2014), בהתאם להחלטת הממשלה מס' 529 מיום 6.9.2015.

4 חומר חלקיקי עדין מרחף, שקוטרו קטן מ-2.5 מיקרו-מטר. פליטות חלקיקים מכלי רכב מהוות מקור עיקרי לזיהום אוויר בישראל. אופן חישוב המדד - הכפלת הנסועה במקדם הפליטה (גרם לק"מ) המתאים לפי סוג הרכב, סוג הדלק, תקן יורו ואמצעי הפחתת הפליטות (מסנן חלקיקים). מקור הנתונים: נתונים מעודכנים לסוף שנה ממשרד התחבורה, הכוללים מצאי כלי רכב לפי סוג והיקף נסועה (קילומטראז'). בתחנות ניטור אוויר בסמוך לצירי תחבורה נמדדות מדי שנה חריגות מתקני איכות האוויר לחלקיקים אלו.

4 שטח בדונם שהיה בעבר שטח צה"ל או תע"ש ועבר שיקום וניתן אישור לשימוש בקרקע בהתאם ליעוד המתוכנן. עד שנת 2022 צפויים להתפנות כ-17,500 דונם ששימושו את צה"ל ותע"ש, הנדרשים לשיקום. עד סוף שנת 2017, יושלם השיקום ב-10% מהשטח.

5 שיעור פסולת עירונית ממוחזרת, כולל זרמי פסולת הניתנים למיחזור, כגון נייר, קרטון, זכוכית, פסולת אורגנית, פלסטיק, גזם, מתכות, טקסטיל וכו', ואשר אינם מוטמנים, אלא מועברים לאתרי מיחזור והשבה. המדד מבוסס על נתונים המתקבלים מהאתרים הסביבתיים, כגון אתרי ההטמנה ותחנות מעבר ממיינות ומהרשויות המקומיות, הנדרשות למלא טופס דיווח מיחזור שנתי. במדינת ישראל מיוצרים מדי שנה כ-5.1 מיליון טון פסולת עירונית ומסחרית. מתוך כלל הפסולת המיוצרת במדינת ישראל, כ-80% מהפסולת המוצקה מוטמנת באתרי הטמנה וכ-20% בלבד מועברת למיחזור ולהשבה. מצב זה הפוך מהמגמות הקיימות במרבית מדינות האיחוד האירופי, שבהן רוב הפסולת מועברת למיחזור ולהשבה ומיעוטה מוטמנת.

על-פי דו"ח הסוכנות להגנת הסביבה האירופית בשנת 2012 - אחוז ההטמנה באירופה היה 32%, ובעשור האחרון הצליחו מדיניות האיחוד להעלות את שיעור המיחזור ביותר מ-10%, תוך התבססות על היררכיית הטיפול בפסולת. יעד המיחזור החדש שקבע האיחוד האירופי לשנת 2025 הוא 65%.

6 תקנות בריאות העם קבעו דרישה לאיכות הקולחים ביציאה ממתקני טיהור השפכים העירוניים (מט"שים). איכות הקולחים הנדרשת נקבעת בהתאם לגודל המט"ש. מט"ש גדול (יותר מ-5,000 נפש) נדרש לאיכות שלישונית, שהיא איכות גבוהה להשקיה ללא מגבלות ולהזרמה לנחלים. מט"שים קטנים נדרשים לטיפול לאיכות שניונית, שהיא איכות נמוכה יותר, המתאימה להשקיה מוגבלת. המדד הינו אחוז הקולחים מסך כל ספיקות הקולחים בישראל, שעומדים בדרישות התקנות. התקנות בישראל הן מהמחמירות ביותר בעולם, בעיקר באיכות הנדרשת להשקיה בלתי מוגבלת. מטרת התקנות היא מניעת השפעה סביבתית, השפעה על הגידולים החקלאיים והשפעה בריאותית מגידולים מהשימוש במי הקולחים. הסיבה לכך היא, השימוש במי קולחים בארץ הוא הגבוה ביותר בעולם, וכ-85% ממי הקולחים משמשים להשקיה חקלאית לעומת המדינה הבאה, שהיא ספרד, שבה השימוש הינו כ-22% בלבד.

7 מדד חוף נקי הוא כלי מדידה אובייקטיבי, שבוחן את רמת הניקיון בחופים לא מוכרזים ברשויות המקומיות לאורך חופי הים התיכון ובאילת. המדידה נערכת לאורך כל השנה בתדירות של אחת לשבועיים לכל הפחות.

1 הפחתה ומניעה של זיהומים וסיכונים סביבתיים, תוך צמצום פערים כלכליים וחברתיים, על-מנת לשפר את בריאות תושבי המדינה ולהגן על חייהם בהווה ובעתיד

- יעד 1.1: יישום תוכנית לאומית לצמצום זיהום אוויר וסיכונים במפרץ חיפה
- יעד 1.2: צמצום זיהום האוויר מתחבורה
- יעד 1.3: צמצום זיהום האוויר מתעשייה
- יעד 1.4: צמצום זיהום האוויר מייצור אנרגיה והפחתת פליטות של גזי חממה
- יעד 1.5: צמצום זיהום האוויר משריפות בשטחים פתוחים
- יעד 1.6: צמצום כמויות, הגדלת המיחזור וההשבה ומניעת הטמנה של פסולת מעורבת ופסולת בניין
- יעד 1.7: צמצום פסולת והשפעותיה הסביבתיות באמצעות יישום חוקי אחריות יצרן מורחבת
- יעד 1.8: קידום פיתוח ויישום של טכנולוגיות סביבה ישראליות
- יעד 1.9: ייעול ושיפור השירות לציבור
- יעד 1.10: הגברת הפיקוח והאכיפה
- יעד 1.11: הפחתת סיכון לאוכלוסייה מחומרים מסוכנים
- יעד 1.12: שיקום קרקעות תע"ש וצה"ל
- יעד 1.13: מניעת פגיעה באדם מתכשירי הדברה
- יעד 1.14: מניעת פגיעה באדם על-ידי מזיקים תברואיים
- יעד 1.15: שיקום נחלי ישראל
- יעד 1.16: צמצום ומניעת הזיהום של מקורות מים
- יעד 1.17: צמצום ומניעת זיהום הים והחופים
- יעד 1.18: יישום המדיניות להתמודדות עם התמוטטות המצוק החופי
- יעד 1.19: טיוב רגולציה סביבתית

עיקרי תכנית העבודה

1 הפחתה ומניעה של זיהומים וסיכונים סביבתיים, תוך צמצום פערים כלכליים וחברתיים, על-מנת לשפר את בריאות תושבי המדינה ולהגן על חייהם בהווה ובעתיד

יעד 1.1: יישום תוכנית לאומית לצמצום זיהום אוויר וסיכונים במפרץ חיפה⁸

משימות מרכזיות:

- הפעלת אזור מוגבל תנועה לכלי רכב מזהמים בחיפה
- ביצוע סקר של סיכוני חומרים מסוכנים מצרפי - מפרץ חיפה שלב ב'
- התקנת מסנני חלקיקים על רכבי דיזל בחיפה
- ביצוע מחקרים אפידמיולוגיים ומעקב אחריהם
- הפחתת סיכון ממערך יבוא אמוניה
- פיקוח על מפעלים במפרץ חיפה
- דיווח לציבור על יישום התכנית הלאומית למפרץ חיפה

מדדי תפוקה:

ערך במועד	מועד סיום	Q4 2017	Q2 2017	2016	
-	12/2017	65	-	-	מפעלים שבוצע בהם סקר סיכונים מצרפי (שלב ב') ⁹
-	6/2017	-	✓	-	תחנת ניטור חדשה באזור מופחת זיהום אוויר
-	3/2017	-	✓	-	החלטה על חלופות למערך יבוא אמוניה
-	12/2017	126	63	96	פיקוחים במפעלי המפרץ
-	12/2017	700	-	-	מסנני חלקיקים שהותקנו ברכבי דיזל בסבסוד המשרד

מדדי תוצאה:

ערך במועד	מועד סיום	Q4 2017	Q2 2017	2016	
50%	12/2018	24%	-	13%	שיעור צמצום פליטות מזהמים אורגניים נדיפים (NMVOC) באזור מפרץ חיפה (ביחס ל-2014) ¹⁰
-	6/2017	-	✓	-	הפעלת אזור אוויר נקי במרכז חיפה ¹¹
-	12/2017	3.6	-	4.2	הפחתת פליטות PM 2.5 (ק"ג חלקיקים לשעה) - בעקבות הפעלת LEZ ¹²

8 בהמשך להחלטת הממשלה מס' 529 מיום 6.9.2015.

9 סקר סיכונים מצרפי - הסקר מהווה מדד להערכה ולהפחתה של סיכונים לאוכלוסייה עקב חשיפה לחומרים מסוכנים בעת תקריות חירום. בשנת 2016 בוצע סקר סיכונים למצב שגרה ולחירום בתרחישי מלחמה. במהלך 2017 יורחב הסקר לגבי שינוע חומרים מסוכנים, רעידות אדמה ומצב עתידי בעוד כעשר שנים.

10 כמות פליטות החומרים האורגניים ללא מתאן, בהתאם לדיווח מפעלי A למפל"ס ובהתאם לחישוב מצאי פליטות עבור מפעלי B.

11 אזור אוויר נקי (אזור מופחת פליטות) - אזור שבו כניסת כלי רכב מזהמים מוגבלת במטרה להפחית את זיהום האוויר הנגרם מתחבורה. חלק ניכר מזיהום האוויר במרכזי ערים נובע מרכבי דיזל כבדים, כגון משאיות ואוטובוסים ישנים. זיהום האוויר הנפלט מכלי רכב אלו הוכח כמסרטן לבני אדם, ועלול לגרום למחלות לב וריאה, בעיקר לאוכלוסיות רגישות.

12 חומר חלקיקי עדין מרחף שקוטרו קטן מ-2.5 מיקרו-מטר. פליטות חלקיקים מכלי רכב מהוות מקור עיקרי לזיהום אוויר בישראל.

יעד 1.2: צמצום זיהום האוויר מתחבורה

משימות מרכזיות:

- יישום תכנית לאומית לצמצום זיהום מרכבי דיזל (עידוד גריטה והתקנת מסנני חלקיקים)
- תמיכה בפרויקטים לצמצום יוממות ברכב פרטי
- עידוד הקמה של מערכי שיתוף רכב חשמלי
- עידוד מוניות מופחתות זיהום אוויר
- עידוד אוטובוסים חשמליים
- צמצום זיהום אוויר ממשאיות אשפה
- צמצום פליטות אדים מתחנות תדלוק
- פיקוח ואכיפה על ציי רכב
- פיקוח ואכיפה על מכוני רישוי שנמצאו בהם הפרות

מדדי תפוקה:

ערך במועד	מועד סיום	Q4 2017	Q2 2017	2016	
-	3/2017	-	✓	-	פרסום והפצת מידע לבעלי מוניות על התכנית לעידוד מוניות מופחתות זיהום
-	3/2017	-	37	-	חתימה על הוראות לאיסור שימוש במשאיות אשפה מזהמות
-	3/2017	-	✓	-	הגשת תקנות לצמצום פליטות אדים מתחנות דלק לאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה
-	12/2017	22	10	24	ביקורות פיקוח בציי רכב גדולים
-	12/2017	33	16	-	ביקורות פיקוח בציי רכב קטנים
-	12/2017	64	32	256	ביקורות פיקוח במכוני רישוי שנמצאו בהם הפרות (מתבצעים פעמיים בכל מכוון)

מדדי תוצאה:

ערך במועד	מועד סיום	Q4 2017	Q2 2017	2016	
250	12/2021	-	-	500 (2015)	כמות שנתית של 2.5PM שנפלטה לאוויר ממקורות תחבורתיים בהשוואה רב-שנתית (טון)
94	12/2018	-	-	98 (2015)	ריכוזי NOx באוויר בתחנות ניטור תחבורתיות במוצע חמש שנתי (מק"ג למ"ק)
600	12/2018	62	18	8	אוטובוסים חשמליים
4000	12/2018	750	-	160	מוניות מופחתות זיהום
-	12/2017	3	-	-	פרויקטים לשיתוף רכב חשמלי בתמיכת המשרד שפועלים
-	6/2017	-	150	-	משאיות אשפה עם מסנני חלקיקים
-	12/2017	55	-	-	ציי רכב מפוקחים מוסדרים

יעד 1.3: צמצום זיהום האוויר מתעשייה

משימות מרכזיות:

- יישום חוק אוויר נקי - פיקוח על יישום היתרים והיערכות לסבב ב' הרחבת מערך ניטור
- עדכון ויישום של בקרת איכות לדיגום ולניטור סביבתי
- עדכון ויישום של בקרת איכות לדיגום ולניטור במפעלים

מדדי תפוקה:

ערך במועד	מועד סיום	Q4 2017	Q2 2017	2016	
-	9/2017	✓	-	-	הנחיות מעודכנות להגשת בקשה להיתר פליטה בסבב שני
-	12/2017	2	-	-	נוהלי פיקוח לניטור ולדיגום ארובות
-	3/2017	-	✓	-	נוהל ניטור רציף בארובה
-	3/2017	-	✓	-	נוהל דיגום סביבתי (כולל הנחיות למפעלים, שיטות, נוהלי בקרה, עיבוד ופרסום נתונים)
-	12/2017	1,600	800	1,593	דיגומי פתע בארובות
-	12/2017	10	2	-	מכשירי ניטור חדשים - הפעלה מלאה

מדדי תוצאה:

ערך במועד	מועד סיום	Q4 2017	Q2 2017	2016	
1232	12/2021	-	-	3,928	כמות שנתית של חומרים אורגניים נדיפים ללא מתאן (NMVOC) שנפלטת לאוויר ממפעלי רמה א', המחויבים בהיתר פליטה בהשוואה רב-שנתית (טון)
-	12/2017	25	-	25	תחנות ניטור אוויר של המשרד, העומדות בזמינות של 90%

יעד 1.4: צמצום זיהום האוויר מייצור אנרגיה והפחתת פליטות גזי חממה¹³

משימות מרכזיות:

- סיוע להפחתת פליטות של גזי חממה (מענקים וערבויות מדינה)
- הפעלת מערך של מעקב, בקרה ודיווח אחר פליטות גזי חממה
- קידום החלטת ממשלה לסגירת יחידות 1-4 והתקנת סולקנים¹⁴ ביתר היחידות הפחמיות
- תכנית אב למשק האנרגיה בהיבט סביבתי

מדדי תפוקה:	2016	Q2 2017	Q4 2017	מועד סיום	ערך במועד
תשתית מקצועית למערך המעקב והבקרה (כולל מתודולוגיות ונהלים)	-	✓	-	6/2017	-
אישור מענקים לזוכים במקצה ראשון למענקים להפחתת גזי חממה	-	✓	-	6/2017	-
הצעת מחליטים לסגירת יחידות 1-4	-	✓	-	3/2017	-

מדדי תוצאה:	2016	Q2 2017	Q4 2017	מועד סיום	ערך במועד
כמות נפלטת לנפש של גזי חממה בהשוואה רב-שנתית (טון/לנפש)	9.5	-	9.1	12/2030	7.7
שיעור ההפחתה בכמות צריכת חשמל לאומית ביחס ל-BAU (תרחיש עסקים כרגיל)	-	-	2%	12/2030	17%
שיעור ייצור חשמל מאנרגיות מתחדשות	2.6%	-	3.1%	12/2030	17%
שיעור ההפחתה בשימוש בפחם (ביחס לשנת 2015)	15%	-	17% ¹⁵	12/2017	-
שיעור ההפחתה בפליטות תחמוצות גופרית (SO ₂) בתחנות פחמיות, ביחס ל-2015, בשל הסולקנים	-	-	30%	12/2017	-
מינוף השקעות בהתייעלות אנרגטית (מיליון ש"ח) ¹⁶	-	-	525	12/2017	-

13 בהמשך להחלטת ממשלה מס' 1404 מיום 30.9.2016.

14 סולקנים - אמצעים להפחתת פליטת מזהמים לאויר מייצור חשמל.

15 שווה ערך להפחתה של 19% ביחס לפליטות הצפויות בתרחיש עסקים כרגיל (BAU).

16 מינוף השקעות - על בסיס הכסף שמשקיעה הממשלה בפרויקטים, זוכי המענקים מגייסים מימון משלים, וכך ממונף הכסף הממשלתי.

יעד 1.5: צמצום זיהום האוויר משריפות בשטחים פתוחים

משימות מרכזיות:

- תכנית לפתרונות קצה לטיפול בפסולת חקלאית
- הקמה והפעלת יחידת פיקוח למניעת שריפת פסולת חקלאית
- טיפול במפגע המפחמות

מדדי תפוקה:

ערך במועד	מועד סיום	Q4 2017	Q2 2017	2016	
-	3/2017	-	6	-	פקחים שגויסו - רשות הטבע והגנים

מדדי תוצאה:

ערך במועד	מועד סיום	Q4 2017	Q2 2017	2016	
-	3/2017	-	4	-	מתחמים לקליטה וריסוק גדמים
-	12/2017	7	-	1	מפעלים לעיבוד פסולת צמחית

יעד 1.6: צמצום כמויות, הגדלת המיחזור וההשבה ומניעת הטמנה של פסולת מעורבת ופסולת בניין

משימות מרכזיות:

- גיבוש תכנית אסטרטגית לטיפול בפסולת עירונית
- קידום הקמה של מתקני טיפול תרמיים בפסולת עירונית
- קידום הקמה של מתקן קצה בשפד"ן¹⁷ באמצעות מכרז PPP
- קידום הקמה של מתקנים לטיפול בפסולת פריקה ביולוגית ותחנות מעבר ממיינות
- העלאת שיעור המיחזור של פסולת עירונית והפחתת הטמנה ברשויות מקומיות
- תמיכה ורשתות ביטחון לתעשיית המיחזור וההשבה (פלסטיק-PET, צמיגים, זכוכית)
- התייעלות כלכלית במערכי איסוף פסולת ברשויות בפריפריה
- שדרוג תשתיות הפסולת והורדת עלויות הטיפול ברשויות במעמד סוציו-אקונומי נמוך - תכנית סביבה שווה
- קידום התיקון לחוק שמירת הניקיון - פסולת בניין
- שיפור הטיפול בפסולת בניין ושדרוג/הקמה של מתקנים לטיפול ולמיחזור פסולת בנייה

מסמך	מועד סיום	Q4 2017	Q2 2017	2016	מדדי תפוקה:
מסמך אסטרטגיה ומדיניות לטיפול בפסולת עירונית בישראל	6/2017	-	✓	-	
זוכה במכרז להקמת מתקן טיפול PPP בשפדן	6/2017	-	✓	-	
פרסום קול קורא לתמיכה בתעשיית המיחזור וההשבה	3/2017	-	✓	-	
מתווה תכנוני/פיננסי להקמת מתקנים לטיפול תרמי	12/2017	✓	-	-	
הפצת תזכיר חוק - תיקון לחוק שמירת הניקיון - פסולת בניין	6/2017	-	✓	-	
רשויות בהן בוצעה הסמכה של עובדי הרשות לחוק אכיפה סביבתית	6/2017	-	75	37	
רשויות בהן הוצבו כלי אצירה חדשים במסגרת תכנית סביבה שווה	12/2017	75	29	19	

תחנות	מועד סיום	Q4 2017	Q2 2017	2016	מדדי תוצאה:
מעבר חדשות	12/2019	3	-	1	
מתקנים חדשים לטיפול בחומר אורגני	12/2019	3	-	2	
כמות פסולת אורגנית מטופלת במתקנים ייעודיים (טון)	12/2020	400,000	-	350,000	
שיעור פסולת עירונית ממוחזרת	12/2020	23%	-	20%	
רשויות בהן ניתנו פתרונות לאיסוף ופינוי פסולת במערך יעיל	12/2017	48	-	-	
שיעור פסולת הבניין המטופלת באמצעות מיחזור	12/2020	67%	-	57%	
שיעור חומרי בניין ממוחזרים שהושבו לשימוש	12/2020	30%	-	14%	

יעד 1.7: צמצום פסולת והשפעותיה הסביבתיות באמצעות יישום חוקי אחריות יצרן מורחבת

משימות מרכזיות:

- אכיפה נגד יצרנים ויבואנים מכוח חוק האריזות וחוק פסולת אלקטרונית
- אכיפה נגד אחראים לפינוי פסולת בנושא פריסת פחים לאיסוף אריזות (פחים כתומים)
- בדיקה וטיפול בבקשות הכרה של גופי יישום
- ביקורות עומק לחברות ולגופי יישום
- היערכות לריבוי גופים מוכרים מכוח החוק להסדרת הטיפול באריזות
- יישום חוק השקיות

מדדי תפוקה:

ערך במועד	מועד סיום	Q4 2017	Q2 2017	2016	
-	6/2017	-	50	20	הליכי אכיפה ליישום חוק האריזות וחוק פסולת אלקטרונית שנפתחו
-	3/2017	-	100%	25%	שיעור בקשות להכרה בגוף מוכר שנבדקו
-	6/2017	-	5	-	ביקורות חשבונאיות שהסתיימו

מדדי תוצאה:

ערך במועד	מועד סיום	Q4 2017	Q2 2017	2016	
2,000,000	12/2020	960,000	-	800,000	משקי בית שנפרסה עבורם תשתית לאיסוף פסולת אריזות (פח כתום)
-	12/2017	100%	-	-	עמידה בשיעור פסולת אלקטרונית ממוחזרת לפי חוק פסולת אלקטרונית ¹⁸
-	12/2017	100%	-	-	עמידה בשיעור מיחזור כולל לפי חוק האריזות ¹⁹
95%	12/2020	60%	-	50%	שיעור האריזות המשווקות לשוק, שהיצרנים/יבואנים שלהן התקשרו עם גוף מוכר
95%	12/2020	80%	-	70%	שיעור הציוד החשמלי האלקטרוני והסוללות המשווק, שיצרנים/יבואנים שלו התקשרו עם גוף יישום מוכר
-	12/2017	20%	-	-	שיעור ההפחתה בשימוש בשקיות פלסטיק (מתוך 1.6 מיליארד שקיות הנצרכות ברשתות השיווק)

18 עמידה בשיעור מיחזור כולל על-פי חוק פסולת אלקטרונית: 25% מסך משקל ציוד חשמלי ואלקטרוני של יצרנים ויבואנים, שהתקשרו עם גופי יישום מוכרים, ולאחר הפחתת ציוד לשימוש חוזר (לא כולל יעד של סוללות ומצברים). נתוני 2016 נמצאים בבדיקה ויתקבלו בהמשך שנת העבודה.

19 עמידה בשיעור מיחזור כולל על-פי חוק האריזות - עמידה ב-60% מיחזור פסולת אריזות של יצרנים ויבואנים, שהתקשרו עם גוף מוכר. נתוני 2016 נמצאים בבדיקה ויתקבלו בהמשך שנת העבודה.

יעד 1.8: קידום פיתוח ויישום של טכנולוגיות סביבה ישראליות

משימות מרכזיות:

- הכנת תכנית פעולה בינמשרדית לקידום, לפיתוח וליישום של טכנולוגיות סביבה ישראליות²⁰

מדדי תפוקה:	2016	Q2 2017	Q4 2017	מועד סיום	ערך במועד
מסמך המלצות לפיתוח וליישום טכנולוגיות אנרגיה ישראליות באמצעות ערבויות מדינה	-	✓	-	6/2017	-
מסמך המלצות לקידום השקעות בטכנולוגיות סביבה ישראליות	-	-	✓	12/2017	-

מדדי הצלחה:	2016	Q2 2017	Q4 2017	מועד סיום	ערך במועד
הבאה לאישור הכנסת של תיקון חקיקה סביבתית, המאפשר הקמת אתרי בטא ישראל ²⁰	-	-	-	12/2018	✓

יעד 1.9: ייעול ושיפור השירות לציבור

משימות מרכזיות:

- הקמת מוקד סביבה אחוד והפעלתו
- הקמת פורטל לתעשייה
- פיתוח אפליקציה - מידע סביבתי במרחב הגיאוגרפי עבור האזרח

מדדי תפוקה:	2016	Q2 2017	Q4 2017	מועד סיום	ערך במועד
הפעלת אפליקציה למידע סביבתי	-	-	✓	12/2017	-
אפשרות להגשת דיווחי תעשיות באמצעות פורטל תעשיות	-	-	✓	12/2017	-
מוקד סביבה המטפל בכל פניות הציבור במטה ובמחוזות	-	-	✓	12/2017	-

20 אתר בטא - אתר ניסוי לטכנולוגיית חלוץ בקנה מידה תעשייתי.

מדדי תוצאה:

ערך במועד	מועד סיום	Q4 2017	Q2 2017	2016	
-	12/2017	30%	-	20%	שיעור פניות למוקד סביבה, הנסגרות באופן מיידי (מתן תשובות ישירות באופן מלא וישיר על-ידי צוות המוקד, ללא צורך בהפניה לגורמים נוספים)

יעד 1.10: הגברת הפיקוח והאכיפה

משימות מרכזיות:

- המשך הקמה והכשרה של יחידות פיקוח מחוזיות
- פיתוח כלי מדיניות להגברת האפקטיביות של הפיקוח והאכיפה
- מבצעי פיקוח ואכיפה
- תיעוד פעולות אכיפה של המשרד והגברת נראותן
- מעקב, בקרה ושיפור לוח זמנים של הטיפול בתיקים

מדדי תפוקה:

ערך במועד	מועד סיום	Q4 2017	Q2 2017	2016	
-	12/2017	4	-	-	יחידות פיקוח מחוזיות מאוישות ופעילות ²¹
-	12/2017	10	4	-	הכשרות ליחידות פיקוח המחוזיות
-	12/2017	4	-	5	מבצעי אכיפה ארציים
-	12/2017	24	-	25	מבצעי אכיפה צוותיים
-	12/2017	43.5%	-	20%	שיעור התיקים שהוגש בהם כתב אישום או שנסגרו מסך התיקים שהועברו אל הלשכה המשפטית בשנת 2016
-	12/2017	77%	-	54%	שיעור התיקים שהוגש בהם כתב אישום או שנסגרו מסך התיקים שהועברו אל הלשכה המשפטית בשנת 2015
-	12/2017	85%	-	70%	שיעור התיקים שהוגש בהם כתב אישום או שנסגרו מסך התיקים שהועברו אל הלשכה המשפטית בשנת 2014

21 כיום קיימות 4 יחידות פיקוח, שהוקמו במהלך 2016 אך עדיין אינן מאוישות במלואן.

יעד 1.11: הפחתת סיכון לאוכלוסייה מחומרים מסוכנים

משימות מרכזיות:

- השלמת יישום של מדיניות מרחקי הפרדה
- יישום של מדיניות פסולת מסוכנת
- אסדרת שינוע של חומרים מסוכנים
- תנאים למפעלים לעמידה בסיכוני רעידות אדמה
- טיפול באירועי חומרים מסוכנים
- הפחתת סיכון ממפעלי חומרים מסוכנים מתקיפות סייבר

ערך במועד	מועד סיום	Q4 2017	Q2 2017	2016	מדדי תפוקה:
-	6/2017	-	220	100	מפעלים שהוצאו להם תנאים ליישום סקר סיכונים
-	12/2017	140	-	43	מפעלים שהוצאו להם תנאים למיגון מרעידות אדמה
-	12/2017	✓	-	-	טיפול באירועי חירום סביבתיים
-	6/2017	-	✓	-	הקמת יחידת סייבר משרדית

ערך במועד	מועד סיום	Q4 2017	Q2 2017	2016	מדדי תוצאה:
44%	12/2018	41%	-	36.3% (2015)	שיעור הפסולת המסוכנת שעברה להשבה או למיחזור בשנה

יעד 1.12: שיקום קרקעות תע"ש וצה"ל

משימות מרכזיות:

- ניהול התהליך של שיקום הקרקע ב-10 מתחמי צה"ל ותע"ש
- הקמת מתחם טיפול בקרקע (HUB)

ערך במועד	מועד סיום	Q4 2017	Q2 2017	2016	מדדי תפוקה:
-	6/2017	-	✓	-	איתור שטח להקמת מתחם טיפול בקרקע
-	12/2017	✓	-	-	בחירת זוכים להקמת HUB

ערך במועד	מועד סיום	Q4 2017	Q2 2017	2016	מדדי תוצאה:
-	12/2017	1,700	-	150	שטח מתחמי צה"ל ותע"ש, שהושלם בהם השיקום (דונם)

יעד 1.13: מניעת פגיעה באדם מתכשירי הדברה

משימות מרכזיות:

- יישום חוק המדבירים
- הפחתת החשיפה לחומרי הדברה חקלאיים
- ניהול אינטגרטיבי של חומרי הדברה בישראל

מדדי תפוקה:

ערך במועד	מועד סיום	Q4 2017	Q2 2017	2016	
-	12/2017	✓	-	-	מרשם מדבירים חדש ממוחשב
-	12/2017	2	1	2	בחינות הסמכה למדבירים
-	12/2017	✓	-	-	טיוטת תקנות
-	12/2017	120	-	120	מחסני חומרי הדברה שבוצע בהם פיקוח

מדדי תוצאה:

ערך במועד	מועד סיום	Q4 2017	Q2 2017	2016	
30%	12/2019	15%	-	-	שיעור ההפחתה של אירועי סביבה שמעורבים בהם חומרי הדברה

יעד 1.14: מניעת פגיעה באדם על-ידי מזיקים תברואיים

משימות מרכזיות:

- הקטנת מפגעי הלישמנייה ברחבי הארץ²²

מדדי תפוקה:

ערך במועד	מועד סיום	Q4 2017	Q2 2017	2016	
-	6/2017	-	✓	-	פרסום קול קורא לתמיכה ברשויות - הפחתת לישמנייה
-	6/2017	-	21	-	תכניות עבודה מאושרות ברשויות המפורטות בהחלטת ממשלה מספר 1973

מדדי תוצאה:

ערך במועד	מועד סיום	Q4 2017	Q2 2017	2016	
-	12/2017	18	-	-	רשויות מקומיות שהתחילו בהן עבודות להפחתת לישמנייה
50%	12/2019	-	-	-	שיעור הפחתת התחלואה בלישמנייה טרופיקה (ברשויות שבתהליך)

22 הפחתת תחלואה במחלת ליישמניאזיס של העור מסוג טרופיקה.

יעד 1.15: שיקום נחלי ישראל

משימות מרכזיות:

- השלמת ההליך של שיקום הקישון
- ליווי, פיקוח ובקרה של שיקום נחלי ישראל

מדדי תפוקה:

ערך במועד	מועד סיום	Q4 2017	Q2 2017	2016	
-	12/2017	25	-	35	פרויקטים לשיקום נחלים ברחבי הארץ שמתקיימת בקרה על התקדמותם

מדדי תוצאה:

ערך במועד	מועד סיום	Q4 2017	Q2 2017	2016	
✓	12/2019	-	-	-	פתיחת פארק "נפתול הקישון" לציבור
-	12/2017	8	-	43	פרויקטים לשיקום, לשימור או לפיתוח של נחלים שהושלמו

יעד 1.16: צמצום ומניעת זיהום מקורות מים

משימות מרכזיות:

- שדרוג והסדרה של מכוני טיהור השפכים בישראל
- פיקוח ואכיפה על הזרמות לא חוקיות של שפכים וקולחים לסביבה
- בקרה על יישום תקנות של צנרת הולכת שפכים

מדדי תפוקה:

ערך במועד	מועד סיום	Q4 2017	Q2 2017	2016	
-	12/2017	4	2	-	בקורות שנעשו על איכות הקולחים
-	12/2017	4	2	-	בקורות שנעשו על הזרמת שפכים לנחלים

מדדי תוצאה:

ערך במועד	מועד סיום	Q4 2017	Q2 2017	2016	
75%	12/2019	55%	-	47%	שיעור הקולחים המטופלים לאיכות הקבועה בתקנות בריאות העם (איכות קולחים, ענבר)
-	12/2017	65	-	69	מקורות זיהום קבועים המוזרמים לנחל

יעד 1.17: צמצום ומניעת זיהום ים וחופים

משימות מרכזיות:

- הצטיידות לטיפול בזיהומי ים
- תכנית "חוף נקי"
- קידום חוק המוכנות והתגובה לתקריות זיהום ים בשמן
- תכנית ניטור לאומית כוללנית לים
- יישום תכנית לאומית להפחתת ההזרמה של מזהמים לים התיכון (NAP)

מדדי תפוקה:	2016	Q2 2017	Q4 2017	מועד סיום	ערך במועד
פרסום קול קורא לרשויות מקומיות - תכנית "חוף נקי"	-	✓	-	6/2017	-
ביקורות חצי שנתיות במעגנות ובנמלים	27	15	30	12/2017	-
ביקורת לאניות בנמלים	194	-	180	12/2017	-
ביקורות במסופי נפט וכימיקלים	10	-	7	12/2017	-
ביקורות כוללות לאסדת הפקה	6	-	5	12/2017	-
ביקורות למכליות נפט	17	-	48	12/2017	-
ביקורות למכליות כימיקלים	8	-	15	12/2017	-
הצעת מחליטים להרחבת הניטור הימי בישראל	-	-	✓	9/2017	-
אישור תכנית פעולה ליישום המלצות NAP	-	✓	-	3/2017	-
הבאה לאישור הכנסת של אישור חוק המוכנות והתגובה לתקריות זיהום ים בשמן	-	-	✓	12/2017	-

מדדי תוצאה:	2016	Q2 2017	Q4 2017	מועד סיום	ערך במועד
שיעור החופים הנקיים 70% מהזמן ²³	8%	-	50%	12/2019	70%
יחס חריגות מהיתר לביקורות ²⁴	20%	-	18%	12/2017	-

23 מדד חוף נקי הוא כלי מדידה אובייקטיבי, שבוחן את רמת הניקיון בחופים לא מוכרזים ברשויות המקומיות לאורך חופי הים התיכון ובאילת. המדידה נערכת לאורך כל השנה, בתדירות של אחת לשבועיים לכל הפחות.

24 יחס בין כלל הביקורות שבוצעו לבין התרעות שהוצאו לגופים מפוקחים על אי עמידה בתנאי היתר הזרמה לים.

יעד 1.18: יישום המדיניות להתמודדות עם התמוטטות המצוק החופי

משימות מרכזיות:

- הפעלת החברה הממשלתית
- ביצוע הגנות ימיות רכות ("גיאאוטיוב")
- ביצוע הזנות חול

מסדדי תפוקה:	2016	Q2 2017	Q4 2017	מועד סיום	ערך במועד
מקטעי חוף שבוצעה בהם הזנת חול להגנה על המצוק החופי (אשקלון דרום, אשקלון צפון)	-	1	2	12/2017	-
מקטעי חוף שבוצעו בהם הגנות ימיות רכות ("גיאאוטיוב")	-	1	2	12/02017	-

מסדדי תוצאה:	2016	Q2 2017	Q4 2017	מועד סיום	ערך במועד
מקטעים שהוצעו להם היתרי בנייה על-ידי רשויות מקומיות להקמת הגנות יבשתיות דחופות ²⁵	-	-	2	6/2018	40

יעד 1.19: טיוב רגולציה סביבתית

משימות מרכזיות:

- תהליכי טיוב רגולציה במשרד בתחומים: אוויר, שפכים, חומרים מסוכנים, רעש, קרינה בלתי מייננת, מים ונחלים, ים וחופים, תיאום אכיפה
- ביצוע RIA²⁶ בהתאם להתקדמות הליכי חקיקה

מסדדי תפוקה:	2016	Q2 2017	Q4 2017	מועד סיום	ערך במועד
הצעות מחליטים לטיוב רגולציה (קרינה בלתי מייננת, פסולת מסוכנת, רישוי סביבתי משולב)	-	3	-	3/2017	-
הליכי טיוב רגולציה שהסתיימו (רעש, היתרי הזרמה והטלה לים, ספנות ונמלים, ניטור סביבתי ימי, קרקעות מזוהמות, מפל"ס)	-	-	6	12/2017	-
דו"חות RIA לכל תהליכי החקיקה במהלך 2017	-	-	✓	12/2017	-

25 בתמ"א המצוק (13/9) נקבעה הבחנה בין הגנות ימיות (באחריות החברה הממשלתית) ובין הגנות יבשתיות (באחריות הרשויות המקומיות). כמו כן, נקבעו קריטריונים של דחיפות ההגנות בהתאם למצב התמוטטות המצוק באזורים שונים, וכן רמת הסיכונים לאדם ולרכוש.

26 Regulatory Impact Assessment - הליך להערכת השפעות הרגולציה.

מדדי תוצאה:

ערך במועד	מועד סיום	Q4 2017	Q2 2017	2016	
25%	12/2019	-	-	-	שיעור הפחתת הנטל הרגולטורי

מאגרי מידע שיונגשו לציבור בשנת 2017

שם מאגר המידע	הסבר אודות המאגר	מועד משוער להנגשה
מיפוי קרקעות מזוהמות	מסד נתונים, המכיל מידע על-אודות מיקום הקרקע, מקור הזיהום, אופן הטיפול שבוצע בקרקע, סקר הקרקע ושנת הטיפול בקרקע	12/2017
אתרים לפינוי אסבסט בגליל המערבי	תיעוד פרויקט פינוי פסולת אסבסט ביישובי הגלילי המערבי. המאגר כולל מידע על-אודות רמת הניקיון של האתר מאסבסט, ותשריטי שטח	3/2017
אתרים לסילוק פסולת	מידע על-אודות מיקום האתרים לסילוק פסולת, כולל הבחנה האם זהו אתר טיפול, הטמנה, או תחנת מעבר	3/2017

מאגרי מידע הפתוחים לציבור

שם מאגר המידע	הסבר אודות המאגר
נתוני איכות אוויר בזמן אמת	מידע זמין מתחנות הניטור מתפרסם לציבור באמצעות API מוקדים לשידורים סלולריים פעילים של החברות: סלקום, אורנג', פלאפון, הוט מובייל וגולן טלקום
אנטנות סלולריות פעילות	המדד הניקיון בחוף
מדד הניקיון בחוף	תחזית יומית למזהמי אוויר, המופקת על-ידי מודל CHIMERE של המשרד להגנת הסביבה. התחזית כוללת כמה מזהמי אוויר ומופקת ליומיים קדימה (שישים שעות). הקובץ מתעדכן מדי יום
תחזית שעתית למזהמי אוויר	